

Bombabiztos

I.

Hiányzol. Tegnap vettem észre, mikor V. beállított egy meghívással. Vízparti vacsora vagy folyami ebéd, mondta lelkesen, ma, a pincében, a boraimmal. Nekem mindegy volt, neki meg főleg, de azért kötelességtudóan győzködött, mozduljak ki végre, ma nincs riadó, ma csend van. Nem volt ellenemre, bár éppen kedvemre sem, de végül is elmentem. V. mondta, jó ez így, jó, hogy ő meg én, hogy mi még itt vagyunk. Bólogattam, és közben rád gondoltam. V. mosolygott, erőt lehelt belém. Tudtam, nekem is jó, hogy én meg ő, csak te hiányzol még, és akkor ez a dialógus tökéletes dráma lehetne. Valami melodráma talán, amiben te lennél a zenei aláfestés. V. mesél, hogy gyorsan múlnak a hetek, és hogy neki eddig minden nap fele kiesett, este tíztől reggelig. Egyelőre itt, a pincében bújt el, és azt mondja, a tavalyi bor igen jól sikerült, nincs más dolga, így sorba kóstolja az összeset. Jó neki. Én is örülnék, ha nem kellene a nap huszonnégy órájában a te képeddel küzdenem. V. nem érti, de bólogat. V. sosem érti, de én tudom, érzi. V. különleges. V. a te legjobb barátod, az én kedvenc legjobb barátod. V. akkor is segít, ha nem kérem. Most, hogy elmentél, pontosan egy hónapja, két hete és három napja, erőm se volt kérni, de V. jött. Nem érti, de érzi, jön, és magával visz. Én pedig hagyom magam.

V. halat enne. Azt mondja, régen evett jó halászlét, csípősen, ahogy mindig is szoktuk. Erről nekem egy történet jut eszembe, mikor kettétörted a fakalam halászléfőzés közben, mert aznap délután, pontosan egy hónapja, két hete és három napja, megtudtad, el kell menned. Könnyes lesz a szemem. V. rám néz, de nem szól semmit. Aztán azt mondja csöndesen, ne sírjak, nem kell. Azt is mondta már egyszer, hogy vigyázzak rád, mert te értékes vagy és nagyon rendes. Tudom, motyogtam akkor, és most is. De csak potyognak a könnyeim, mert mégsem vigyáztam rád eléggé, mert

nem tudtam, hogy is kellene, hogy is lehetne, és mert most már mindig, tudom-e vagy értem-e, mit is jelent, vigyázni rád – már régen a határ túloldalán vagy. Elmegy az étvágyam, az én tányérom ma üres marad. V. szomorú. Látom, és ez még inkább megerősíti bennem a gondolatot, hogy nem kellett volna eljönnöm, hogy mégsem annyira jó, hogy ő meg én, és hogy mégiscsak az lesz a legjobb, amikor megérkezel majd, és ez az egész unalmas dialógus melodráává válik. Ha majd visszajössz...

V. csak nézett, aztán belekezdett a pirosan illatozó halászlébe. Jól fel volt szerelve a pince, mindenütt ételkonzervek és bor. Bombabiztos, mondta V., bár tudta, pont a bombák elől nem rejti el – de neki elég volt az is, ha a besúgók elől elrejtette. V.-nek ma van a születésnapja. Azt kérné, ha lehetne, hogy legyen elég ideje elbúcsúzni mindenkitől, mielőtt jön a bomba, és eltemetni ide a pincébe a borok meg az ételkonzervek közé. Akkor eszembe jutott, hogy én egyszer azt kértem tőled, ne hagyd el soha. Mesélem V.-nek, hogy aznap délután, miközben éppen erős paprikát törtél a bográcsban gőzölgő halászlébe, és jobb híján egy ággal kevergetted, pontosan egy hónapja, két hete és három napja, arra kértelek, hogy ezen a születésnapomon fogd a kedvenc hátitáskám, pakolj, és menj. Menj, hagyd el, most azt kértem, menj. Értetlenül néztél, dühös voltál és csalódott, könnyekbe fulladt a délután. Este az ágyban a mellemre hajtottad a fejed. Csak annyit kérdeztél, miért. Nem sírtam, nem akartam, hogy félj engem itt hagyni. Csak azt mondtam, hogy felőlem lehetsz bármi: bohóc, akta-kukac, bankár, kukás, ügyvéd, táncos vagy kiskirály, csak hős ne legyél. Katona vagy légiós ne, csatasorban az első golyófogó vagy éppen az utolsó, a menekülő. Ne kelljen az ajtót bámulva várakoznom, jössz-e vajon, vagy majd hoznak haza, zászlóval, díszes tiszti ruhában, golyóval a szívedben, ami már nem tud majd engem szeretni soha. Mert akkor tényleg nem marad belőled semmi, csak por meg a név egy emlékmű márványkövén. V. most már letette a kanalat, és csak nézett maga elé. Mondtam neki, én azt kérem a születésnapjára, hogy menjen utánad. Hogy nem akarom, hogy a te legjobb barátod, az én kedvenc legjobb barátod is golyófogó legyen az első sorban, vagy menekülő az utolsóban. Mondtam neki, hogy menjen, mert tőlem már mindenki elment, és nekem csak a mi melodramánk maradt. De jó ideje már, hogy minden éjjel álomban ez a melodráma egy véres tragédiává válik, és végül én egyedül maradok. Nekem jobb félni itt, tudva, hogy ő meg te, hogy nektek jó, mert akkor az már majdnem olyan, hogy mi, az már akkor majdnem teljesen jó. Életemben először láttam V.-t sírni. Akkor tudtam, holnap már nem én meg ő lesz, hanem te meg ő. Hogy holnap már csak én leszek, egy balkáni monodráma. Aznap eszembe jutott, hiányzol.

II.

Ma is írtam neked egy levelet. Az áll benne: „V. születésnapj kivánsága nem teljesült.” A házunk falai kicsit megrepedeztek, az ablakaink betörték. Ajtónk már nincs, nem sokkal azután lopták el, hogy elmentél. V. pincéje meg eltűnt. Örökre. Még érzem az erős paprikát a szám szélén, de V. már nincs. Látom a bárgyú tekintetét, a mosolyát, azt a letörölhetetlent, de már nem szól hozzám. Nem mondja, hogy ne sírjak, nem kell. Nem tudom, hová temették. Gyertya áll az ablakpárkányon, meg egy szál virág. Képem nincsen V.-ről, de ha lenne, biztos magammal vinném azt az örökös félmosolyát. A te képed elégettem. Amióta elmentél, pontosan egy hónapja, két hete és négy napja, nem tudok rád nézni. Amióta elmentél, csak V. maradt nekem meg ez a ház, ahol utoljára ébredtem melletted. Azóta minden nap egyforma volt. Most, hogy V. is elment, minden megváltozott.

Minden nap levelet írok neked, a mai az első, amit el is küldök. Nem is azért, hogy tudassam veled, hogy V. váratlanul elutazott, hanem azért, mert már nincs kihez beszélnem. Olyan váratlanul érte a lehetőség, hogy a születésnapj búcsúzása el is maradt – a kivánság nem teljesült. De nincs miért aggódnod, mert V.-re most jobb élet vár a határ túloldalán. V. most boldog. Leírom neked azt is, hogy itthon minden rendben, és hogy amióta itt hagytál, pontosan egy hónapja, két hete és négy napja, még a szirénák is némák. Mostanában nyugodtan alszom, és bár az egyetem felé nem jártam az elmúlt hetekben, sokat tanulok és olvasok, mert a háború végét követően befejezem az egyetemet. V. azt mondta nekem, üdvözljelek a nevében, mert neki nincsen külföldi álcíme, ahová a leveleit küldhetné neked. De azért örül, hogy mi így hárman megoldjuk, és hogy nem veszített még el. Azt is a lelkekre kötötte, hogy mondjam meg, mindenképpen felkeres majd téged útközben, ha eljut hozzád. V. nagyon boldognak tűnt, tegnap el is hívott a pincéjébe. Bombabiztos, mondta. V. szeret minket, tudod? Tudod. Csak azt akarom, hogy ne felejtsd el. Kötöttem neked egy új pulóvert is. Csíkos. Kék és szürke. Illik majd a szemed színéhez. Tegnap itt járt anya is, hozott nekem befőttet meg egy kis kenyert. Egyébként jól megy sorom, ne aggódj értem. Holnap itt hagyom a házunkat, anyámékhoz költözök. Tudom, nem így akartad, de most már V. is elment. Félek.

Megszólalnak a szirénák. Éles hangjuk csak úgy vágja a kora esti csendet. Gyorsan kettőbe hajtom a papírt, a borítékba teszem, nyalok, ragasztok, remeg a kezem. A gyertya meginog az ablakpárkányon. Fogom az utolsó bélyegyet, nyalom, ragasztom, címezek. Elhúz egy vadászgép a házunk felett. Név, utca, házszám, város, ország. Kettéhajtom a borítékot, a

melltartómba gyűröm együtt egy cetlivel: „adják fel ezt a levelet, kérem”. Belebújok a csíkos gyapjúpulóverembe, összekulcsolom a karjaimat a mellemen. Nagyon szeretlek. Futok a fürdőszobába, befekszek a kádba. Még egy vadászgép. Szorítom a levelünk, az én édes kis hazugságaimat, a te utolsó reménysugaraidat, s lehet, az utolsó szavaimat hozzád. Újabb repülő zúg el felettem, s ezúttal mennydörgésszerű robajjal megindul alattam a föld is.

HELLO
MR GOVERNMENT

should
we
stay
or
should
we
go?

